

*

Čuden pesnik.

Pred dnevi je bilo čitati v Parizu o tej le poroki: Zenin je bil na osem let ječe obsojeni vlomilec, katerega so pripeljali k poroki vklenjenega in močno zastraženega. Koj po poroki so prepejli mladega moža zopet v kaznilnico. Nevesta je bila hčerka zelo premožnega veletrgovca.

Še bolj čudna je

predzgodovina te poroke.

Mladi mož je večkratni zločinec in sin plemenitih staršev ter nadebudni pisatelj, ki je zašel na kriva pota baš radi pisateljskega talenta. Ta mož je kavalirski vlomilec Franc Roche, ki je star komaj 25 let, a je že prebil nekaj let med štirimi stenami zaporne celice. Rochejevi predniki so se posvečali skozi cele rodove mornariški službi in tudi Franc je bil odločen za ta poklic. Vendar je kazal že kot otrok očitno pesniško nadarjenost. Že kot gimnazijec je pesnil za časopisje in njegovi odlični starši so ga pustili študirati na sloviti pariški visoki šoli. Vseučilišče ni bilo po volji pustolovsko razpoloženemu mladeniču. Padel je pri skušnjah, pridobil si je z zvezkom svojih pesmi nagrado in veljal za modernega francoskega pesnika.

Franc se ni zadovoljil z lavorikami na poštenem slovstvenem polju. Kar vleklo ga je z vso silo h kriminalnim romanom. Ko je razpisalo veliko francosko založništvo posebno nagrado onemu, ki bi spisal najboljši kriminalno delo, se je odločil tedaj 17 letni Franc za tekmovanje. Te naloge se je lotil tako resno, da se se spustil v proučevanje zločinstva, da bi prepletel svoje delo z istinitimi doživljaji ter opazovanji med pariškimi zločinci.

Iz talentiranega pesnika je postal ravno tako nadarjen vlomilec,

ki je prepustil pesniški fantaziji proste vajeti.

Franc Roche je postal vodja zločinske bande. Istočasno je nadaljeval književno delo. Veliko prahu je vzbudila v Parizu vest, ko so zasačili mladega pisatelja pred šestimi leti pri zločinu in ga je vtaknila policija pod ključ. Od tega slučaja naprej se vleče tudi Francova ljubezenska zadeva, ki je končala s poroko. Tolovajski poglavar je vdrl v noči na čelu tovarišev v vilo v Saint Germainu pri Parizu, ki je last bogatega trgovca Le Moilla. Od trgovčeve družine je bila doma le 18 letna hčerka Edita. Deklica je začela po vlovu kričati in je pripomogla policiji do aretacije lopovov. Francu je tako ugajala Editina neustrašenost, da se je v njo smrtno zaljubil in jo obsipal z ljubezenskimi pismi iz ječe. Zagotovitve ljubezni so zadele pri mladi Editi na odmev. Ko jej je mladi tolovaj obljubil, da bo spremenil njej na ljubo temeljito svoje življenje, ga je čakala že kot nevesta pred vrati kaznilnice, kjer je prebil tedaj dve leti. Vpliv dekle je Franca spreobrnil mimogrede. Ko ga je Edita zapustila za nekaj mesecev, da bi se peljala s svojo družino, ki je bila odločno proti tej ljubezni, v Švico, je ustanovil ter organiziral Franc v Luksemburgu novo tolovajsko bando, vznemirjal z njo celo tamošnjo okolico, dokler ga niso slednjič vendar le izsledili in mu prisodili osem let ječe. Kljub temu mu je ostala nevesta zvesta in je dokazala te dni svojo zvestobo s tem, da je sklenila s tolovajskim poglavarjem zakonsko zvezo.

*

Sreča je tudi nesreča.

Zadeti glavni dobitnik, je srčna želja vseh onih milijonov, katerih usoda ni ovenčala z vencem denarne sreče. Postati deležen glavnega dobitka nikakor ne pomenja vsikdar sreče. — Pridružijo se lahko okolščine, ki rodijo iz nepričakovane sreče ravno tako nepričakovano nesrečo. V tolažbo onim, ki še niso zadeli glavnega do-



10004/4

bitka, hočemo navesti nekaj vzgledov, kjer je bil glavni dobitnik vzrok nesreče:

Lansko leto se je dogodil tak žalosten slučaj v pokrajini ob Reni v Nemčiji. Nižji nastavljenec je zadel sto tisoč mark. Od sreče posijani je bival v vasi in je zvedel za zadetje iz časopisa. Skraja ni zaupal nenadni sreči in je sklenil, se takoj podati v Mainc k podjetniku loterije, da bi se prepričal tamkaj iz uradnih izvlečkov o istinitosti svojega dobitka. Ni imel toliko denarja pri sebi, da bi se bil lahko peljal po železnici. Sedel je na kolo in odrzel proti Maincu. Med vožnjo so se mu podile po glavi najlepše sanje, kako si bo uredil bodočnost. Gledal je pred seboj prihodnje življenje, videl najbolj drzne sanje uresničene in je bil srečen, nepopisno srečen. V razburjenju pa ni pazil na cesto. In tako se je zgodilo, da je treščil malo pred Maincom ob avtomobil. Dobil je tako težke poškodbe, da je par ur nato umrl.

Pred dvema leti je živel v Budimpešti majhen trgovec, ki je bil tudi hišni posestnik. Trgovina je šla zelo slabo. Sklenil je, da si bo izboljšal življenski položaj z zavarovalno goljufijo. Zavaroval je trgovino ter hišo proti požaru in je postal sam požigalec.

DR. O. ILAUNIG:

41

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Dne 29. aprila ob sedmih zvečer sta se Zrinjski in Frankopan kratko, a ginljivo poslovala drug od drugega. Zrinjski je nato pisal svoji soprog pismo v hrvaščini, ki ga ji je prinesel pozneje baron Lilienberg v ječo na Schlossberg.

Prihodnje jutro so bila vsa tri mestna vrata zaprta; meščani so stali v štirih četah oboroženi; na drugem dvorišču pa je bil postavljen morilni oder.

Grof Peter Zrinjski in njegov nesrečni tovariš Frankopan sta se udeležila ob osmih zjutraj zadnje sv. maše. Kmalu nato sta vstopila prisednika Mihael Markl ter Ivan Grubel v celico grofa Zrinjskega ter ga pozvala, naj nastopi zadnjo pot. Nesrečnež ni v zadnjih treh dneh nič zavžil in so ga morali okrepčati, toda pogumno je šel za mušketirji v prvo dvorišče. Še enkrat se mu je naznanilo, da sta on in sin izbrisana iz seznama plemenitaških stanov.

Mestni sodnik je prelomil palico, vrata so se odprla in videl se je morilni oder.

Grofa Zrinjskega je spremljal na zadnji poti s solznimi očmi njegov zvesti strežaj. Grof je slekel jopič ter ga izročil strežaju, ki mu je odprl dragocen telovnik, okrašen z zlatimi gumbi, mu vzravnal lase ter nazadnje zavezal oči z robcem, pretkanim z zlatimi nitmi.

Obsojeni je vzklilnil z močnim glasom: »Gospod, v tvoje roke izročim svojo dušo« in krvnikov meč se je zablskal, toda še le z drugim udarcem je končal ponosnemu Zrinjskemu življenje.

Fran Frankopan je šel isto pot skozi druga vrata v drugo dvorišče orožarne. Spregovoril je nekaj latinskih besed na ljudi, ki so stali iz radovednosti na mestnem zidu ter gledali. Pomen teh besed je bil: Ogibajte se proklete častihlepnosti.

Njegov strežaj Bernardino mu je slekel jopič, nato je grof sedel na stol z vzklikom: »Jezus in Marija!« Še le po tretjem udarcu je odletela glava.

Trupla grofov Zrinjskega in Frankopana so pripeljali pod vodstvom stotnika Ehra na pokopališče kapelice sv. Mihaela, kjer so jih tudi pokopali. Pozneje so napravili na steno farne cer-

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
o Mariboru, Koroška c. 5